Ξενοφῶντος *Κύρου Ἀνάβασις* 3.1.11-13

Ο Ξενοφώντας κατά τη διάρκεια της εκστρατείας αποφασίζει εξαιτίας ενός ονείρου να μην επιδιώξει την αρχηγία του στρατεύματος των μυρίων.

Ἐπεὶ δὲ ἀπορία ἦν, ἐλυπεῖτο μὲν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ οὐκ ἐδύνατο καθεύδειν· μικρὸν δ᾽ ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ. ἔδοξεν αὐτῷ βροντῆς γενομένης σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρῴαν οἰκίαν, καὶ ἐκ τούτου λάμπεσθαι πᾶσα. περίφοβος δ᾽ εὐθὺς ἀνηγέρθη, καὶ τὸ ὄναρ *τῇ μὲν* ἔκρινεν ἀγαθόν, ὅτι ἐν πόνοις ὢν καὶ κινδύνοις φῶς μέγα ἐκ Διὸς ἰδεῖν ἔδοξε· *τῇ δὲ* καὶ ἐφοβεῖτο, ὅτι ἀπὸ Διὸς μὲν βασιλέως τὸ ὄναρ ἐδόκει αὐτῷ εἶναι, κύκλῳ δὲ ἐδόκει λάμπεσθαι τὸ πῦρ, μὴ οὐ δύναιτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν τῆς βασιλέως, ἀλλ᾽ εἴργοιτο πάντοθεν ὑπό τινων ἀποριῶν. ὁποῖόν τι μὲν δὴ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὄναρ *ἰδεῖν* ἔξεστι σκοπεῖν ἐκ τῶν συμβάντων μετὰ τὸ ὄναρ. γίγνεται γὰρ τάδε. εὐθὺς ἐπειδὴ ἀνηγέρθη πρῶτον μὲν ἔννοια αὐτῷ ἐμπίπτει· τί κατάκειμαι; ἡ δὲ νὺξ προβαίνει· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἥξειν. εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα ἐπιδόντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας ὑβριζομένους ἀποθανεῖν;

Ἀπορία = στενοχώρια, αμηχανία, δυσκολία, **λυποῦμαι** = στενοχωρούμαι, **καθεύδω** = κοιμάμαι, **μικρόν** = για λίγο, **λαγχάνω (λαχών)** = τυχαίνω, **ὕπνου λαχών** = αφού κοιμήθηκε, αφού για λίγο τον πήρε ο ύπνος, **ὄναρ** = όνειρο, **δοκεῖ** = φαίνεται

ἔδοξεν αὐτῷ = του φάνηκε στον ύπνο του, ενόμισε, **γίγνομαι** = δημιουργούμαι, **βροντῆς γενομένης** = αφού έγινε βροντή, **σκηπτός (σκήπτω)** = κεραυνός, **πίπτω (πεσεῖν)** = πέφτω, **περίφοβος** = περίτρομος, καταφοβισμένος, **ανεγείρομαι** = ξυπνώ, **σηκώνομαι, τῇ μέν-τῇ δέ** = αφ᾽ ενός, αφ᾽ ετέρου, **κρίνω** = εξηγώ, θεωρώ, ερμηνεύω, **αγαθός** = καλός, **κύκλῳ** = κυκλικά, κυκλοειδώς, **ἐξέρχομαι** = βγαίνω, **φεύγω εἴργομαι (εἴργοιτο)** = εμποδίζομαι, **ὁποῖον τι ἐστί** = τι σημαίνει, τι δηλώνει, **ἔξεστι** = είναι δυνατόν, **σκοπῶ** = εξετάζω, σκέπτομαι, **γίγνομαι** = συμβαίνω, **(γίγνεται δέ τάδε** = συνέβησαν τα εξής), **ἐμπίπτω** = πέφτω σε κάποια, **ἔννοια ἐμπίπτει** = σκέπτεται, **του ἔρχεται σκέψη, τί** = γιατί, **κατάκειμαι** = κείτομαι χάμω, **είμαι ξαπλωμένος στο στρώμα, προβαίνω (προβαίνει)** = προχωρώ, **εἰκός (ἐστί)** = είναι φυσικό, **ἥκειν (ἥξειν)** = έρχομαι (είναι φυσικό να έλθουν οι εχθροί).

1) Να εντοπιστούν οι προσδιορισμοί της αιτίας/ Να αναγνωριστούν οι αιτιολογικές προτάσεις
2) ἐπιδόντας: Να κλιθεί η υποτακτική και η προστακτική στον ίδιο χρόνο. Να γραφεί το απαρέμφατο και οι μετοχές του ίδιου χρόνου (ονομαστική ενικού)
3) Να εντοπιστούν οι ρηματικοί τύποι σε ΑΟΡ β΄και να κλιθεί η προστακτική ΑΟΡ β΄(όπου είναι δόκιμη).
4) Προβαίνει: Να γραφεί το β΄ ενικό πρόσωπο σε όλες τις εγκλίσεις του ΑΟΡ β΄, απαρέμφατο και μετοχή ΑΟΡ β΄(ονομαστική ενικού)
5) Να εντοπιστούν οι τύποι συνηρημένων ρημάτων και να κλιθεί η προστακτική ΕΝΣ.
6) Να εντοπιστούν τα προσηγορικά ονόματα της Γ΄ κλίσης και να γραφεί η δοτική ενικού και πληθυντικού.
7) ὄναρ, πῦρ, φῶς, Διός: Να κλιθούν

Επειδή όμως η κατάσταση ήταν δύσκολη, στενοχωριόταν κι αυτός μαζί με τους άλλους και δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Μα μόλις τον πήρε λιγάκι ο ύπνος, είδε ένα όνειρο. Του φάνηκε πως ακούστηκε μια βροντή κι έπεσε κεραυνός στο πατρικό του σπίτι κι απ᾽ αυτόν φωτίστηκε ολόκληρο. [3.1.12] Τρομαγμένος ξύπνησε μονομιάς και το όνειρο από τη μια το έβρισκε καλό, γιατί βρισκόταν μέσα σε κόπους και κινδύνους και του φάνηκε πως είδε μεγάλο φως σταλμένο από το Δία. Από την άλλη όμως ένιωθε και φόβο, γιατί νόμισε, βέβαια, πως το όνειρο το είχε στείλει ο Δίας ο βασιλιάς, μα του φάνηκε πως η φωτιά άναβε ολόγυρα. Και σκέφτηκε μήπως δεν μπορούσε να βγει από τη χώρα του βασιλιά, αλλά τον εμπόδιζαν οι δυσκολίες απ᾽ όλα τα μέρη. [3.1.13] Ποιά είναι η σημασία ενός τέτοιου ονείρου, μπορεί κανείς να κρίνει από κείνα που έγιναν αφού το είδε. Έγιναν δηλαδή τούτα δω: Τη στιγμή που ξύπνησε, πρώτα πρώτα του ήρθαν αυτές οι σκέψεις: «Γιατί είμαι πλαγιασμένος; Η νύχτα προχωρεί· και μόλις ξημερώσει, είναι φυσικό να έρθουν οι εχθροί. Αν πέσουμε στα χέρια του βασιλιά, τί θα εμποδίσει να σκοτωθούμε ύστερ᾽ από κακοποιήσεις, αφού πρώτα δούμε τις πιο τρομερές συμφορές και πάθουμε τους μεγαλύτερους εξευτελισμούς;